

Plenum

Tisdag 2.9.2025 kl. 14.00—14.53

2. Meddelanden

Talman Jussi Halla-aho: Arvoisat kansanedustajat! Kesätaun loppuvaiheessa 19. elokuuta teidät tavoitti tieto edustaja Eemeli Peltosen kuolemasta. Aloitamme syyskauden kunnioittamalla hänen muistoaan. Mainitsen, että edustaja Peltosen lähimmät omaiset ovat seuraamassa istuntoa.

Jokainen ihminen on erityinen. Ilman liioittelua voidaan kuitenkin sanoa, että Lasse Eemeli Heikinpoika Peltonen oli kansanedustajana erityisen mieleenpainuva. Hän oli ensimmäisen kauden edustaja ja valituksi tullessaan kaksi vuotta sitten yksi nuorimmista työyhteisömme jäsenistä. Peltosen tie yhteiskunnallisen vaikuttamisen saralla oli kuitenkin pidempi ja monipuolisempi kuin monella meistä iäkkäämmistä. Jo 13-vuotiaana Peltonen pyrki Järvenpään nuorisovaltuustoon kampanjateemoinaan koulupihojen turvallisuuden parantaminen ja ilkivallan estäminen. Vuonna 2012, 18-vuotiaana, hänet valittiin Järvenpään kaupunginvaltuustoon, jossa hän istui koko aikuisikänsä. Vuonna 2017 hänet valittiin sen kautta aikain nuorimmaksi puheenjohtajaksi. Kunnallispoliittisen työnsä ohella Eemeli Peltonen toimi muun muassa Uudenmaan Demarinuorten puheenjohtajana, Demarinuorten ensimmäisenä varapuheenjohtajana, puoluelehti Demokraatin kesätoimittajana ja avustajana, Ruotuväki-lehden varusmiestoimittajana ja Demarinuorten Lippu-lehden päätoimittajana. Eduskuntaan hänet valittiin vuoden 2023 vaaleissa, mutta sitä ennen hän oli jo työskennellyt talossa kuuden vuoden ajan edustajien Mika Kari ja Joonas Räsänen avustajana.

Valtiotieteen maisteri Peltonen ei kuitenkaan herättänyt eduskunnassa huomiota sinänsä vaikuttavan poliittisen CV:nsä vuoksi, vaan sillä, miten hän suhtautui politiikkaan ja kuinka hän kohteli työtovereitaan, myös kilpailevien puolueiden edustajia. Hän ei rähissyt sen enempää suljettujen ovien takana kuin julkisuudessaakaan, ei puhunut kenestäkään pahaa eikä pyrkinyt keräämään helppoja irtopisteitä muiden kustannuksella, vaan antoi niin kritiikkiä kuin tunnustusta omille ja vieraille sen mukaan kuin hänen voimakas oikeudentuntonsa ja tarkka arvostelukykynsä määräisivät. Edustaja Peltonen ei valiokunta- ja täysistuntotyössä hakenut konfliktia vaan yhteisymmärrystä, eikä tavoitellut selkävoittoja vaan mahdollisimman hyvää lopputulosta mahdollisimman monelle.

Täysistunnoissa edustaja Peltonen osallistui ahkerasti keskusteluihin kaikenlaisista aiheista. Hänen puheenvuoroistaan kuului ahkera perehtyminen kulloinkin käsillä olevaan asiaan. Tyyli oli selkeä ja ytimekäs, mutta samaan aikaan eri mieltä olevia kunnioittava. Tasaiseen, maltilliseen ja vakaaseen ilmaisuun sisältyi usein myös hienosyistä huumoria, jota edustaja Peltonen ryyditti juuri ja juuri havaittavalla hymynkareella.

Eemeli Peltonen kuului niiden edustajien joukkoon, jotka ymmärtävät, että poliittisissa erimielisyyksissä on kyse painotuksista ja arvovalinnoista, ei hyvistä ja pahoista ihmisistä eikä ehdottomista totuuksista ja epätotuuksista. Hän perusteli aina oman näkemyksensä, mutta tunnusti, että toisenkinlaiseen lopputulokseen voi päätyä. Omalle eduskuntaryhmäl-

Annan punkt i protokollet PR 71/2025 rd

leen hän oli nuoresta biologisesta ja virkaiästään huolimatta luottopelaaja, jonka saattoi panna paikkaan kuin paikkaan. Hän itse mainitsi esikuvakseen Väinö Tannerin, ja on helppo ymmärtää, miksi. Peltonen rakasti työtään, työyhteisöään, maataan ja kansaansa. Eduskunta oli oikea paikka hänelle, ja hän oli oikea henkilö eduskuntaan.

Arvoisat kansanedustajat! Jokainen ihminen on erityinen, mutta kukaan ihminen ei ole erillinen. Englantilainen John Donne kirjoitti vuonna 1624 runon, joka tuli tunnetummaksi paljon myöhemmin, kun kirjailija Hemingway siteerasi sitä romaanissaan: ”Kukaan ihminen ei ole saari, kokonainen itsessään. Jokainen on pala mannerta, osa kokonaisuutta. Jokaisen ihmisen kuolema vähentää minua, koska minä olen osallinen ihmiskunnasta. Älä siis lähetä kysymään, kenelle kellot soivat, sillä ne soivat sinulle.”

Edustaja Peltonen oli osa tätä työyhteisöä, ja siksi hänen kuolemansa herättää edustajissa voimakkaita tunteita, ajatuksia ja kysymyksiä. Kun tietoa on niukasti, syntyy helposti spekulointia. Moni pohtii mielessään, liittyykö tämä johonkin, mitä minä itse tai joku muu on sanonut tai tehnyt tai jättänyt sanomatta tai tekemättä, ja olisiko tämä jäänyt tapahtumatta, jos olisimme tehneet jotakin toisella tavalla. Edustaja Peltosen omaisten luvalla totean, että hänen traaginen kuolemansa liittyi niihin terveyshuoliin, joista hän oli itse julkisuudessa puhunut. Kuten aiemmin sanoin, hän viihtyi tässä talossa ja arvosti ihmisiä, joiden kanssa työskenteli.

Hyvät edustajat, omaiset, muut läsnä olevat! Ajattelen, että sopiva lopetus näille muistosoanoille olisi katkelma Väinö Tannerin tarinoihin sisältyvästä runosta Pilven veikko: ”Murheell’ ei saa muistoasi viettää, ei kuin sen, mi mentyään jää unhoon; sua itkevä on isänmaasi, niinkuin kasteen itkee suvi-ilta, tyynnä, loistavana, laulullisna, toivoin uuden aamun syleilystä.” — Pyydän kaikkia nousemaan ja kunnioittamaan edustaja Eemeli Peltosen muistoa minuutin mittaisella hiljaisuudella.

Riksdagsledamöterna tog stående del i sorgen.